

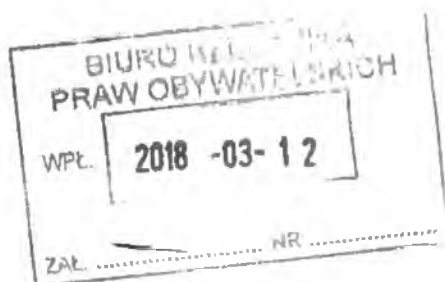
Radom, dnia 2018-03-06

I ZASTĘPCA
KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO POLICJI
z siedzibą w Radomiu

M - 691 /18

Egz. 1

Pani Justyna Lewandowska

**Dyrektor Zespołu
„Krajowego Mechanizmu Prewencji”
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich**

00-090 Warszawa; Al. Solidarności 77

Szanowna Pani Dyrekcjo!

Odnosząc się do *Raportu* (l. dz. KMP.570.8.2017 z dnia 2.02.2018 r.) *Przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Powiatowej Policji w Grójcu*, informuję że zostały podjęte działania zmierzające do wyeliminowania stwierdzonych uwag oraz realizacji wniosków z przeprowadzonej kontroli. Wnioski przedstawione zarówno Komendantowi Powiatowemu Policji w Grójcu jak i Komendantowi Wojewódzkiemu Policji z siedzibą w Radomiu, wskazały na podjęcie działań niecierpiących zwłoki. Rozpoczęte czynności skutecznie wypełniły postanowienia zawarte w *Raporcie*.

Poniżej przedstawiono zakres działań naprawczych zrealizowanych zarówno na poziomie wojewódzkim jak i powiatowym, w odniesieniu do poszczególnych punktów wskazanych, w zaleceniach zawartych w przedłożonym dokumencie.

Zalecenie nr 1:

Zwiększenie liczby funkcjonariuszy podczas pełnienia dyżuru, gdy w izbie przebywa więcej niż jedna osoba.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym dyspozycje § 2 i § 3 ust. 2 *Zarządzenia nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 roku w sprawie metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia /z późn. zm./*, wskazują sposób organizacji pełnienia służby w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, który jest tożsamy z organizacją służby w PdOZ w KPP w Grójcu

Osoby kierowane do realizacji zadań w PdOZ posiadają stosowne doświadczenie i przygotowanie zawodowe. Niemniej jednak w KWP z siedzibą w Radomiu prowadzona jest stała diagnoza funkcjonowania PdOZ na terenie garnizonu mazowieckiego, której jednym z założeń jest poszukiwanie nowych rozwiązań mających na celu optymalizację wykorzystania tych pomieszczeń, jak również sił i środków niezbędnych do zapewnienia właściwego poziomu zarówno bezpieczeństwa osób w nich umieszczonych jak i ich funkcjonowania. Przykładem tego

typu działań jest kontynuacja procesu tworzenia tzw. regionalnych PdOZ na terenie garnizonu mazowieckiego, które posiadają przynajmniej dwuosobową obsadę etatową na każdej zmianie.

Zalecenie nr 2:

Rozważenie możliwości poddawania badaniom lekarskim wszystkich zatrzymanych przed ich umieszczeniem w PdOZ.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami nie ma obligatoryjnego obowiązku przeprowadzania badań lekarskich wszystkich osób zatrzymanych przez Policję. Nie oznacza to jednak, że osobom przebywającym w PdOZ nie zapewniona jest pomoc medyczna np. w związku z zasygnalizowaniem złego stanu zdrowia. Każda osoba zatrzymana lub doprowadzona w celu wytrzeźwienia przebywająca w PdOZ w dowolnym momencie pobytu może zgłosić chęć poddania się takiemu badaniu. Należy zaznaczyć, że bezwzględnie realizowane są przepisy zawarte w Rozporządzeniu MSW z dnia 13 września 2012 r. w sprawie *badania lekarskich osób zatrzymanych przez Policję*, gdzie każdej osobie zatrzymanej przez policję, udziela się niezwłocznej pierwszej pomocy lub wykwalifikowanej pierwszej pomocy w przypadku, gdy osoba ta znajduje się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, określonego w przepisach o państwowym ratownictwie medycznym. Dodatkowo zgodnie z § 16 pkt 2 lit. b Zarządzenia nr 130 KGP z dnia 7 sierpnia 2012 r. w sprawie *metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia*, każdy policjant przed przyjęciem osoby do PdOZ ma obowiązek uzyskania dodatkowych informacji co do jej stanu zdrowia oraz ewentualnej potrzeby przeprowadzenia badań lekarskich. Od dnia 1 lutego 2018 r. we wszystkich jednostkach Policji garnizonu mazowieckiego wdrożono do eksploatacji zestaw rejestrów informatycznych o nazwie *e-komenda*, gdzie dokumentowany jest m.in. sposób pełnienia służby przez policjantów w PdOZ. Właśnie w tej aplikacji (*Książki PdOZ*) znajdują się zakładki wymuszające na funkcjonariuszach przyjmujących osoby do tych pomieszczeń udokumentowania informacji na temat rozpytania o stan zdrowia zatrzymanego jak również czy osoba była badana przez lekarza.

Nadmienić należy, że jeśli policjant przyjmujący osobę do tego szczególnego miejsca prawnej izolacji stwierdzi, że nie posiada ona jakichkolwiek obrażeń zewnętrznych, jej stan psychofizyczny nie budzi zastrzeżeń, a ona sama nie żąda lub nie życzy sobie przeprowadzenia badania lekarskiego, to wtedy brak jest przesłanek do tego aby taką osobę wbrew jej woli poddać badaniom.

Zalecenie nr 3 i 4:

Umieszczenie w pomieszczeniach dla zatrzymanych Regulaminu oraz wykazu instytucji stojących na straży praw człowieka w bardziej widocznym miejscu oraz udostępnienie listy adwokatów oraz radców prawnych.

Po przeprowadzonej wizytacji przez przedstawicieli RPO Komendant Powiatowy Policji w Grójcu polecił wydrukowanie *Regulaminu pobytu w PdOZ* wytłuszczonym drukiem z jednoczesnym naklejeniem go na karton. Ponadto policjanci pełniący służbę w PdOZ, zostali zobligowani, że w przypadku stwierdzenia, iż osoba zatrzymana ma trudności z zapoznaniem się z wiszącym w celi regulaminem, to mają obowiązek udostępnić kopię regulaminu w wersji papierowej.

W zakresie kwestii udostępnienia listy adwokatów i radców prawnych informuję, że w celu realizacji tego zalecenia 12 lutego 2018 r. Naczelna Rada Adwokacka na prośbę KPP w Grójcu przesłała listę adwokatów i radców prawnych znajdujących się w Krajowym Rejestrze Adwokatów i Aplikantów Adwokackich. Przedmiotowy wykaz został umieszczony w pokoju policjanta pełniącego służbę w PdOZ i jest udostępniany osobom zatrzymanym lub doprowadzonym w celu wytrzeźwienia.

Zalecenie nr 5:

Rozważenie możliwości samodzielnej realizacji przysługującego zatrzymanym prawa do powiadomienia osoby trzeciej, zaś tylko w sytuacjach szczególnych prawo to realizować za pośrednictwem funkcjonariuszy Policji.

Odnosząc się do kwestii poprawy obszaru związanego z możliwością samodzielnej realizacji przysługującego zatrzymanym prawa do powiadomienia osoby trzeciej informuję, że każdorazowo rozważana jest zasadność takiego sposobu postępowania.

Zgodnie z dyspozycją art. 245 § 1 k.pk. zatrzymanemu na jego żądanie niezwłocznie umożliwia się w dostępnej formie kontakt z adwokatem lub radcą prawnym i bezpośrednio z nim rozmowę, co znajduje swoje odzwierciedlenie w postaci zapisu w *Protokole zatrzymania*.

Prawa osoby zatrzymanej w tym zakresie najczęściej realizowane są poprzez powiadomienie takiej osoby przez policjanta, a w dalszej kolejności np. poprzez bezpośredni kontakt zatrzymanego z adwokatem, którego tożsamość została zweryfikowana przez policjanta.

Nie mniej nadmienić należy, że na przeszkodzie takiemu sposobowi postępowania stoi fakt, iż przesłanką zatrzymania zdecydowanej większości osób jest obawa zatarcia śladów, a umożliwienie nawiązania zatrzymanemu np. kontaktu telefonicznego z osobą trzecią (której tożsamości policjant nie jest w stanie zweryfikować) dałoby możliwość przekazania tej osobie informacji, które mogłyby znacznie utrudniać dalsze czynności procesowe.

Dodatkowo na przeszkodzie takiemu postępowaniu stoją rozwiązania techniczne, ponieważ w PdOZ brak jest ogólnodostępnego telefonu, który umożliwiłyby samodzielną realizację zatrzymanemu prawa do powiadomienia osoby trzeciej. Jedyne taki telefon znajduje się w pomieszczeniu dyżurnego jednostki, jednak z uwagi na charakter wykonywanych tam czynności służbowych wstęp do niego mają tylko osoby upoważnione. Warto również zauważyć, że każda sytuacja związana z opuszczeniem przez zatrzymanego PdOZ niesie za sobą ryzyko zaistnienia wydarzenia nadzwyczajnego np. w postaci podjęcia próby ucieczki lub samookaleczenia.

Zalecenie nr 6:

Uzupełnienie protokołu zatrzymania cudzoziemca o informację, czy zatrzymany posługiwał się językiem polskim, w jakim języku nastąpiło pouczenie o regulaminie PdOZ oraz czy w czynnościach uczestniczył tłumacz.

Zgodnie z wzorem druku *Protokołu zatrzymania osoby*, informacja co do posługiwania się cudzoziemca językiem polskim możliwa jest w miejscu dotyczącym oświadczenia policjanta prowadzącego czynności, a bezpośredni udział tłumacza w czynnościach można udokumentować w rubryce „osoby uczestniczące w czynnościach”. Natomiast fakt odnotowania w jakim języku nastąpiło pouczenie zapoznania z regulaminem PdOZ powinien znaleźć się w dokumentacji prowadzonej przez policjanta pełniącego służbę w tych pomieszczeniach tj. w *Księżce przebiegu służby*.

Wskazane zalecenia zostaną przekazane i omówione z podległymi policjantami podczas organizowanych szkoleń.

Zalecenie nr 7 i 8:

Przypomnienie podległym funkcjonariuszom o konieczności godnego traktowania zatrzymanych oraz przeprowadzenie szkolenia dla funkcjonariuszy z zakresu ochrony praw człowieka.

W dniu 26 lutego 2018 r. zgodnie z zaleceniem powizytacyjnym Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur w KPP w Grójcu, Pełnomocnik Komendanta Wojewódzkiego Policji z siedzibą

w Radomiu – mł. insp. Zenon Romanek w ramach zajęć doskonalenia zawodowego przeprowadził szkolenie, którego tematami były:

- ochrona praw i wolności człowieka;
- godne traktowania osób zatrzymanych.

Sprawa godnego traktowania osób zatrzymanych i ochrony praw człowieka będzie przedmiotem dalszych szkoleń dla funkcjonariuszy KPP w Grójcu ujętych harmonogramie na 2018 r.

Ponadto przedmiotowa problematyka będzie szeroko omawiana podczas okresowych narad służbowych.

Zalecenie nr 9:

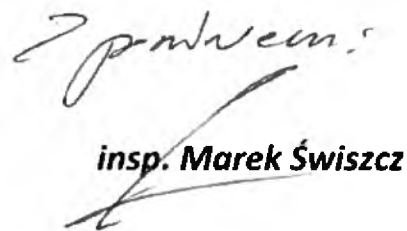
Rozważenie wyposażenia PdOZ w oświetlenie nocne lub wymianę monitoringu na taki, który będzie działał w nocy bez konieczności stosowania dodatkowego oświetlenia.

Mając na uwadze wytyczne zawarte w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia należy zaznaczyć, że nie wskazują one na obowiązek instalowania w pokojach dla zatrzymanych w PdOZ oświetlenia nocnego. Dyspozycje ww. aktu prawnego wprowadzają jedynie obowiązek wyposażenia pokoi dla zatrzymanych w oświetlenie, które będzie odpowiednie do czytania i pisania, z włącznikami zlokalizowanymi poza pokojem. Takie wymogi spełnia oświetlenie w pokojach PdOZ KPP w Grójcu.

Ponadto pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia zlokalizowane w KPP w Grójcu przewidziane są w planach modernizacji sieci monitoringu na terenie garnizonu mazowieckiego, jednak ze względu na szeroki zakres prac nie jest możliwe dokładne określenie czasu rozpoczęcia tych prac remontowych.

Reasumując wyrażam przekonanie, że podjęte działania skutecznie przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa osób umieszczanych w PdOZ oraz prawidłowej zgodnej z obowiązującymi przepisami realizacji zadań służbowych, ze szczególnym uwzględnieniem bezwzględnej nienaruszalności praw i wolności człowieka.

Nadmieniam, że kwestia poszanowania godności i praw osób przebywających w miejscach detencji funkcjonujących w jednostkach Policji, zlokalizowanych na terenie garnizonu mazowieckiego, pozostaje w naszym stałym zainteresowaniu.

insp. Marek Świszcz

Wyk. 2 egz.

Egz. nr 1 – adresat

Egz. nr 2 – a/a

Do wiadomości: Komendant Powiatowy Policji w Grójcu, Naczelnik Wydziału Kontroli KWP zs. w Radomiu, Naczelnik Wydziału Łączności i Informatyki KWP zs. w Radomiu, Pełnomocnik Komendanta Wojewódzkiego Policji zs. w Radomiu ds. Ochrony Praw Człowieka, Naczelnik Wydziału Konwojowego BP KGP.

Cpi / wyk. ST

PTJ

Komenda Powiatowa Policji
w Grójcu

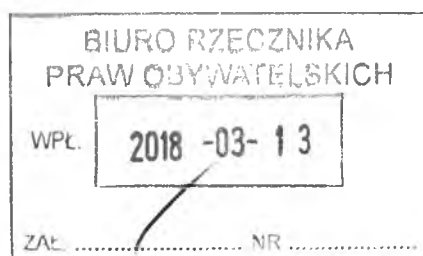
Grójec, dnia 7 marca 2018 roku

RPW/16488/2018 P
Data:2018-03-13

L.dz. PGr-P-1706...../1013/18

Egz. nr .....

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Krajowy Mechanizm Prewencji
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W dniu 08 lutego 2018r. do KPP w Grójcu za pismem przewodnim o l.dz. KMP.570.8.2017.KK datowanym na dzień 02.02.2018 r. wpłynął raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Powiatowej Policji w Grójcu, które zostały przeprowadzone w dniu 11 grudnia 2018 roku.

W dokumencie tym, przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur sformułowali stosowne zalecenie skierowane do Komendanta Wojewódzkiego Policji zs. w Radomiu, jak i w szczególności do Komendanta Powiatowego Policji w Grójcu.

Poniżej przedstawiam zakres działań naprawczych zrealizowanych na poziomie powiatowym, w odniesieniu do poszczególnych punktów wskazanych, w zaleceniach zawartych w przedłożonym dokumencie.

1. W zakresie zaleceń związanych ze zwiększeniem liczby funkcjonariuszy podczas pełnienia dyżuru, gdy w izbie przebywa więcej niż jedna osoba zatrzymana.

Ilość funkcjonariuszy pełniących służbę w PdOZ w KPP w Grójcu jest zgodna z obowiązującymi przepisami i wynika bezpośrednio z § 2 ust. 2 Zarządzenia nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 roku w sprawie *metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia* (Dz. Urz. KGP z 2012r., poz. 42 ze zm.), który stanowi cyt.: „Kierownik jednostki organizuje służbę w taki sposób, aby w pomieszczeniu pełnił ją co najmniej jeden policjant”. Warto zauważyć, iż w strukturach Komendy Powiatowej Policji w Grójcu nie ma wyodrębnionej osobnej komórki etatowej odpowiedzialnej za pełnienie służby przy PdOZ. Dlatego też służbę tą pełni policjant, który jednocześnie wykonuje funkcję zastępcy dyżurnego komendy lub jego pomocnika.

Osoby kierowane do realizacji zadań w PdOZ posiadają stosowne doświadczenie i przygotowanie zawodowe. Niemniej jednak w KWP z siedzibą w Radomiu prowadzona jest stała diagnoza funkcjonowania PdOZ na terenie garnizonu mazowieckiego, której jednym z założeń jest poszukiwanie nowych rozwiązań mających na celu optymalizację wykorzystania tych pomieszczeń, jak również sił i środków niezbędnych do zapewnienia właściwego poziomu zarówno bezpieczeństwa osób w nich umieszczonych jak i ich funkcjonowania. Przykładem tego typu działań jest kontynuacja procesu tworzenia tzw. regionalnych PdOZ na terenie garnizonu mazowieckiego, które posiadają przynajmniej dwuosobową obsadę etatową na każdej zmianie.

2. W zakresie rozważenie możliwości poddawania bandanom lekarskim wszystkich zatrzymanych.

Kwestię osób zatrzymanych i poddania ich badaniom należy rozpatrywać w kategoriach podziału na dwie grupy osób, wobec których Policja podejmuje przewidziane prawem czynności. Pierwszą z nich stanowią osoby zatrzymane w ustawowo przewidzianych sytuacjach, których przesłanką zatrzymania nie jest wytrzeźwienie, druga natomiast to osoby doprowadzone do jednostek Policji jedynie w celu wytrzeźwienia.

Osoby zatrzymane w ustawowo przewidzianych sytuacjach są poddawane badaniu lekarskiemu w przypadku, gdy:

1. osoba ta oświadcza, że cierpi na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia, którego przerwanie powodowałoby zagrożenie życia lub zdrowia, żąda przeprowadzenia badania lekarskiego lub posiada widoczne obrażenia ciała niewskazujące na stan nagłego zagrożenia zdrowotnego;
2. z posiadanych przez Policję informacji lub z okoliczności zatrzymania wynika, że osobą zatrzymaną jest: kobieta w ciąży lub karmiąca piersią, osoba chora zakaźnie, osoba z zaburzeniami psychicznymi, nieletni po spożyciu alkoholu lub innego, podobnie działającego środka.

Taki stan rzeczy wynika bezpośrednio z Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 roku w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję. (Dz.U. 2012 poz. 1102).

Badania lekarskie natomiast osób doprowadzonych w celu wytrzeźwienia określa Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 roku w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izb oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. z 2012 r. poz. 638 ze zm.) oraz Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 230 ze zm.).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami nie ma obowiązku obligatoryjnego przeprowadzania badania lekarskiego osób zatrzymanych, będących jednocześnie w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości. Odmienne natomiast sytuacja wygląda w przypadku osób doprowadzonych jedynie w celu wytrzeźwienia, gdzie taki obowiązek istnieje. Nie oznacza to jednak, że osoby zatrzymane, które znajdują się w stanie nietrzeźwości pozbawione są możliwości poddania ich badaniom lekarskim.

Na mocy § 1 ust. 3 rozporządzenia w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję, każda osoba zatrzymana przez Policję, w tym również osoba zatrzymana, będąca w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości **może zostać zbadana** przez lekarza w sytuacjach określonych w przedmiotowym przepisie prawa, w tym również, **gdym takiego badania zażąda.**

Zgodnie z zaleceniami wskazanymi w raporcie (pkt. 2) rozważono możliwości poddawania badaniom lekarskim wszystkich zatrzymanych przed ich umieszczeniem w PdOZ). W naszej ocenie, zarówno obowiązujące obecnie uregulowania, jak też wypracowana praktyka, dają swoistego rodzaju gwarancję zapewnienia dostępu do badań lekarskich osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia przez

lekarza. Nie należy także zapominać, iż obecny stan prawny nie nakłada na Policję obowiązku obligatoryjnego poddawania badaniom wszystkich osób zatrzymanych przed ich umieszczeniem w PdOZ.

Nadmieniam, że dnia 1 lutego 2018 r. w Komendzie Powiatowej Policji w Grójcu wdrożono do eksploatacji zestaw rejestrów informatycznych o nazwie *e-komenda*, gdzie dokumentowany jest m.in. sposób pełnienia służby przez policjantów w PdOZ. Właśnie w tej aplikacji (*Książki PdOZ*) znajdują się zakładki wymuszające na funkcjonariuszach przyjmujących osoby do tych pomieszczeń udokumentowania informacji na temat rozpytania o stan zdrowia zatrzymanego jak również czy osoba była badana przez lekarza.

3. W zakresie umieszczenia w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych Regulaminu oraz wykazu instytucji stojących na straży praw człowieka w bardziej widocznych miejscach.

Odnosząc się do zalecenia związanego ze zmianą umiejscowienia Regulaminu oraz utrudnień w zapoznaniu się z nim osób zatrzymanych informuję, że kwestię w tym zakresie reguluje § 16 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 roku *w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. z 2012 r. poz. 638 ze zm.)* który stanowi „*Kopię regulaminu, o którym mowa w ust. 1, oraz wykaz instytucji stojących na straży praw człowieka umieszcza się w pokoju dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, w sposób uniemożliwiający ich zniszczenie lub dokonanie przy ich pomocy zamachu na zdrowie człowieka*”. W chwili obecnej w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych nie ma innych miejsc, w których można byłoby umieścić przedmiotowy regulamin, spełniając jednocześnie wymagania przewidziane w przytoczonym rozporządzeniu. Regulamin naklejony na ścianach lub drzwiach może zostać zniszczony. Natomiast osłonięcie go szkłem, szkłem organicznym (pleksiglasem) lub laminowanie może spowodować, że zatrzymany przy ich pomocy dokona zamachu na życie i zdrowie własne lub osób pełniących służbę w PdOZ. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Przedstawicieli KMPT, poleciłem funkcjonariuszom pełniącym służbę w PdOZ ponowne wydrukowanie wyłuszczonego drukiem Regulaminu z jednoczesnym naklejeniem go na karton. Ponadto w przypadku stwierdzenia trudności z zapoznaniem się osoby zatrzymanej z wiszącym w celi regulaminem, funkcjonariusz pełniący służbę przy PdOZ ma udostępnić kopię tego regulaminu w formie papierowej osobie zatrzymanej na wyraźne jej żądanie, celem ponownego zapoznania.

4. W aspekcie udostępnienia listy adwokatów oraz radców prawnych.

W zakresie kwestii udostępnienia listy adwokatów i radców prawnych informuję, że w celu realizacji zalecenia, jak również mając na uwadze zapobieżenie ewentualnym spekulacjom co do sposobu doboru adwokatów i radców prawnych, którzy mieliby się znaleźć na sporządzonym przez Naszą jednostkę wykazie, w dniu 12 lutego 2018 r. pocztą elektroniczną Komenda Powiatowa Policji w Grójcu zwróciła się do Naczelnej Rady Adwokackiej z prośbą o przesłanie listy adwokatów i radców prawnych znajdujących się w Krajowym Rejestrze Adwokatów i Aplikantów Adwokackich. Tego samego dnia Naczelna Rada Adwokacka przesłała przedmiotowy wykaz, który został umieszczony w pomieszczeniu

dyżurnego zmiany w PdOZ oraz Stanowisku Kierowania w dyspozycji Dyżurnego Jednostki. W każdym przypadku gdy osoba zatrzymana, doprowadzona lub osadzona wyrazi chęć skorzystania z prawa do obrony, funkcjonariusz pełniący służbę umożliwi tej osobie zapoznanie się z nią.

5. W zakresie rozważenie możliwości samodzielnej realizacji przysługującego zatrzymanemu prawa do powiadomienia osoby trzeciej, zaś tylko w sytuacjach szczególnych prawo to realizować za pośrednictwem funkcjonariuszy policji.

Odnosząc się do kwestii poprawy obszaru związanego z możliwością samodzielnej realizacji przysługującego zatrzymanym prawa do powiadomienia osoby trzeciej informuję, że rozważono zasadność takiego sposobu postępowania.

Zgodnie z obowiązującym przepisami tj. Ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks postępowania karnego* (tj. Dz.U. z 2017 poz. 1904 ze zm.) każdy zatrzymany ma prawo do zawiadomienia osoby najbliższej lub innej wskazanej osoby, jak również pracodawcy, szkoły, uczelni, dowódcy oraz osoby zarządzającej przedsiębiorstwem zatrzymanego albo przedsiębiorstwem, za które jest on odpowiedzialny, o zatrzymaniu. W momencie zatrzymania osoba jest informowana o przysługujących prawach i obowiązkach. W przypadku żądania przez osobę zatrzymaną realizacji któregokolwiek z przysługujących jej uprawnień zgodnie z §9 ust. 1 pkt 5 *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów* (Dz.U. 2015 poz. 1565), policjant wykonujący czynności związane z zatrzymaniem niezwłocznie podejmuje procedurę mającą na celu ich realizację.

Znajduje to swoje odzwierciedlenia w postaci stosownego zapisu w Protokole Zatrzymania, a sam zainteresowany jest ustnie informowany o fakcie powiadomienia osoby wskazanej. Warto zauważyć, iż pomieszczenia PdOZ KPP w Grójcu nie są wyposażone w złącza telekomunikacyjne, które umożliwiłyby podłączenie ogólnodostępnego telefonu umożliwiającego samodzielną realizację przysługującego zatrzymanemu prawa do powiadomienia osoby trzeciej. Jedynie pokój dyżurnego zmiany, który znajduje się poza PdOZ jest wyposażony w linię telefoniczną. Jest to jednak linia wewnętrzna, bez możliwości wykonywania połączeń z wyjściem na tzw. miasto. Jedynym pomieszczeniem w którym znajduje się telefony z wyjściem na miasto dostępnym przez 24 godziny jest Stanowisko Kierowania. Jednak z uwagi na charakter wykonywanych tam czynności służbowych wstęp do niego mają tylko osoby upoważnione. Warto zauważyć, że każda sytuacja związana z opuszczeniem przez zatrzymanego pomieszczeń PdOZ niesie za sobą ryzyko zaistnienia wydarzenia nadzwyczajnego np. w postaci próby ucieczki, samookaleczenia, itp.

Dodatkowo na przeszkodzie takiemu sposobowi postępowania stoi fakt, że przesłanką zatrzymania zdecydowanej większości osób zatrzymanych jest obawa mactwa, umożliwienie bezpośredniego kontaktu zatrzymanemu z osobą trzecią dałoby możliwość przekazania tej osobie pewnych informacji, które utrudniałyby dalsze czynności procesowe, w tym dowodowe.

6. W zakresie uzupełnienia protokołu z zatrzymania cudzoziemca o informację, czy zatrzymany posługiwał się językiem polskim, w jakim języku nastąpiło pouczenie o regulaminie PdOZ oraz czy w czynnościach uczestniczył tłumacz.

Realizacja powyższego jest uwarunkowana konstrukcją druku „Protokół Zatrzymania Osoby”. Zapis co do posługiwania się zatrzymanego językiem polskim możliwy jest ewentualnie w rubryce dotyczącej oświadczenia policjanta co do prowadzonych czynności. Należy pamiętać przy tym, że obcokrajowiec może rozumieć język polski w mowie i nie posługiwać się nim w piśmie. Fakt odnotowania w jakim języku nastąpiło pouczenie o regulaminie PdOZ powinien znaleźć się w dokumentacji prowadzonej przez policjanta pełniącego służbę w tych pomieszczeniach, tzw. „profosa” (Książka Przebiegu Służby), np.: „zatrzymanemu wręczono regulamin/zatrzymanego zapoznano z regulaminem PdOZ w języku ...”. Udział tłumacza w czynnościach można udokumentować w rubryce: „Osoby uczestniczące w czynnościach...”. Brak wypełnionej rubryki świadczy o braku udziału tłumacza.

Wskazane zalecenia zostaną omówione z podległymi policjantami podczas organizowanych szkoleń.

7. W zakresie przypomnienia funkcjonariuszom o konieczności godnego traktowania zatrzymanych (pkt 7) oraz przeprowadzenia szkolenia dla funkcjonariuszy z zakresu ochrony praw człowieka (pkt 8).

W dniu 12 lutego 2018 r. zwrócono się pismem do Pełnomocnika Komendanta Wojewódzkiego Policji z siedzibą w Radomiu ds. Ochrony Praw o przeprowadzenia stosownego szkolenia dla stanu osobowego KPP w Grójcu.

W dniu 26 lutego 2018 r. zgodnie z zaleceniem powizytacyjnym Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur w KPP w Grójcu, Pełnomocnik Komendanta Wojewódzkiego Policji z siedzibą w Radomiu – mł. insp. Zenon Romanek w ramach zajęć doskonalenia zawodowego przeprowadził szkolenie, którego tematami były:

- ochrona praw i wolności człowieka;
- godne traktowanie osób zatrzymanych.

Sprawa godnego traktowania będzie przedmiotem doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy KPP w Grójcu ujętego w rocznym harmonogramie szkoleń na 2018 rok, jak również problematyka ta będzie szeroko omawiana podczas okresowych porad służbowych.

8. W zakresie rozważenie wyposażenia PdOZ w oświetlenie nocne lub wymianę monitoringu na taki, który będzie działał w nocy bez konieczności stosowania dodatkowego oświetlenia.

Wytyczne zawarte w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie *pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia...*, nie wskazują jednoznacznie na obowiązek instalowania w pokojach dla zatrzymanych w PdOZ oświetlenia nocnego. Dyspozycje ww. aktu prawnego wprowadzają jedynie obowiązek wyposażenia pokoi dla zatrzymanych w oświetlenie, które będzie odpowiednie do czytania i pisania, z włącznikami zlokalizowanymi poza pokojem. Niemniej jednak, zwróciłem się do Wydział Gospodarki Inwestycji i Remontów KWP z/s w Radomiu oraz Wydziału Łączności i Informatyki KWP z/s w Radomiu z prośbą o podjęcie stosownych kroków celem realizacji przedmiotowych zaleceń.

W dniu 27 lutego 2018 roku do Komendy Powiatowej Policji w Grójcu wpłynęło pismo z Wydziału Łączności i Informatyki KWP z/s w Radomiu rekomendujące doposażenie pomieszczeń PdOZ w „oświetlenie nocne”. Jednakże ze względu na bardzo szeroki zakres prac oraz ograniczenia finansowe w chwili obecnej nie jest możliwe dokładne określenie rozporządzenia planowanej modernizacji.

Mając na uwadze powagę stawianych przez przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur zarzutów w zakresie podejrzenia stosowania w dniu 15 listopada 2017 r. przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Grójcu, poniżającego traktowania osoby zatrzymanej na podstawie art. 134i ust. 4 Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2067 ze zm.), zleciłem w dniu 14 lutego 2018 r. przeprowadzenie stosownych czynności wyjaśniających rzecznikowi dyscyplinarnemu. Nadmieniam, że zgodnie z poleceniem I Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego zs. w Radomiu insp. Marka Świszcz w ramach nadzoru funkcyjnego kadra kierownicza średniego szczebla raz w tygodniu zgodnie z przygotowanym harmonogramem dokonuje losowego przeglądu obrazu z monitoringu wewnętrznego zainstalowanego w PdOZ. Podjęte do tej pory czynności nadzorcze nie ujawniły przypadków poniżającego traktowania osób zatrzymanych.

KOMENDANT
Powiatowy Policji w Grójcu
nadkom. Robert Faryna